

Pomáháme
školám
k úspěchu

Čtenářská gramotnost a pisatelství

4. 10. 2024

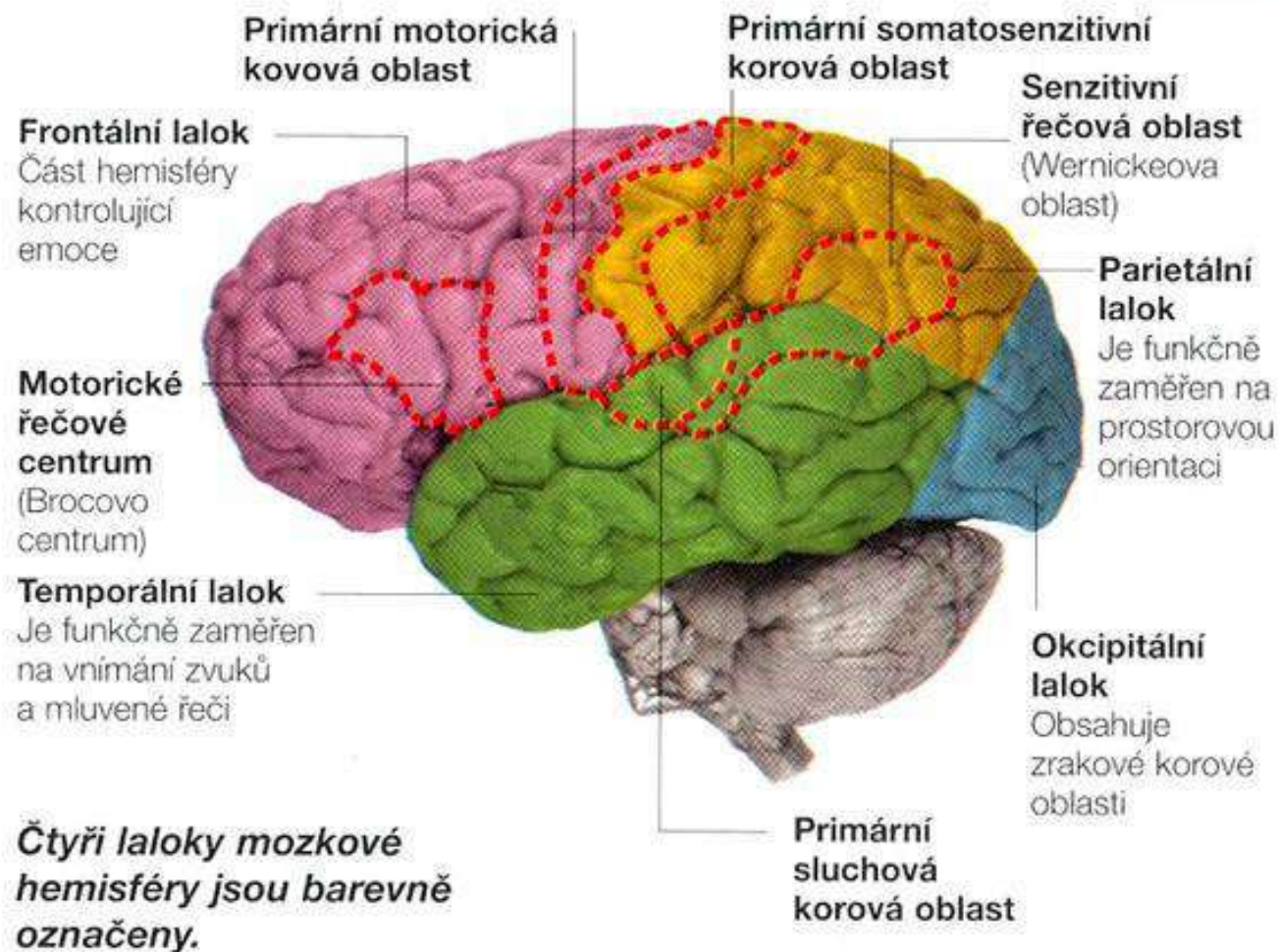

Pomáháme
školám
k úspěchu

- Hana Košťálová
- Pomáháme školám k úspěchu, o.p.s.
- Programová ředitelka

Obsah příspěvku

- Psaní a čtení – technologie, která změnila člověka a společnost. Ne natrvalo.
- Klíčová role školy při zachování hlubokého čtenářství a pisatelství
- Čtenářská gramotnost a pisatelství v RVP ZV

„Lidé nebyli zrození ke čtení.“ M. Wolfová

- Čtení mění mozek, a je to vidět.
- Zaplavení texty a informacemi přestáváme umět číst. Ztráta soustředění a pozornosti. Závislost na novém. Hyperstimulace.
- Důsledky pro jednotlivce. Důsledky pro společnost.
- (str. 19)

Hluboké vs. rychlé čtení: O co přicházíme

- „Čtenářský stav mysli“ (reading state of mind), hluboké čtení, čtenářské flow = stav štěstí. Aktivujeme vše, co víme, a jdeme za to. Vytváříme nové spoje – ty jsou základem nových myšlenek a nápadů, ah-ha. Komunikujeme s nejlepšími myšlenkami druhých.
- Krása
- Propojování dosavadních znalostí s tím, co přináší text – vysuzování závěrů
- Kritická analýza textu, kritické myšlení
- Sebereflexe
- Představivost a tvořivost
- Porozumění nedoslovnému významu textu. Sledu detailů
- Empatie postavená na propojení emocí a informací

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

Ve škole

- Škola jako (poslední) místo soustředění a podpory. Čtenářský stav mysli. Flow.
- Každý učitel je učitelem čtení a psaní.
 - Čtení pro prožitek; psaní pro sebevyjádření
 - Čtení a psaní pro věcné a oborové učení
- *„Každý žák se stává zaujatým, přemýšlivým a nezávislým čtenářem i autorem rozmanitých textů.“*

Dílna psaní

(D. Graves, 80. léta)

■ Principy

- volba toho, o čem chci psát, pro koho, proč a jak
- fáze procesu psaní - vlastní tempo
- konzultace mezi autory, s učitelem; přepisování
- pisatelská komunita včetně učitele
- publikace; po korektuře

■ Jak to vypadá v dílně psaní – fragmenty:

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

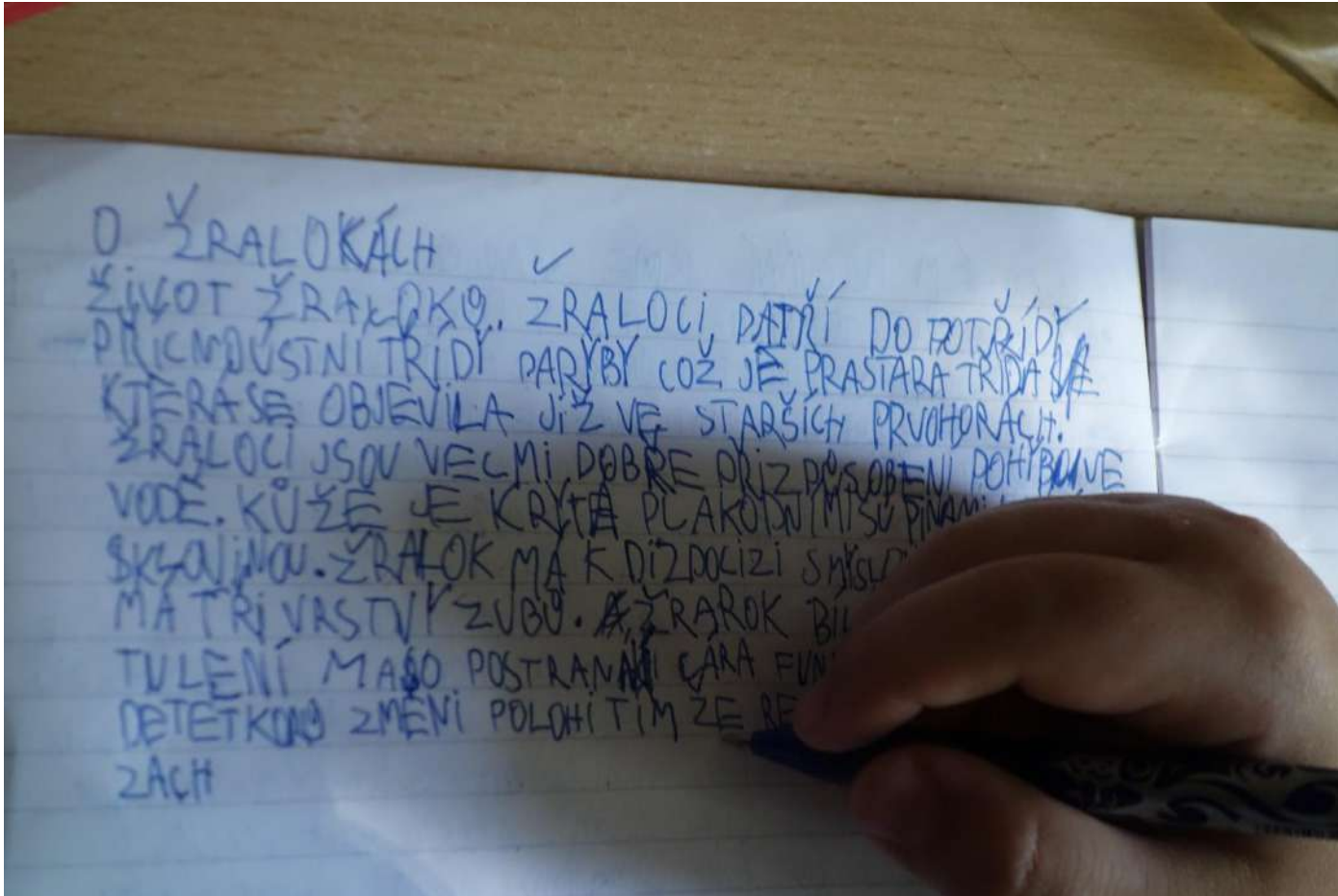

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

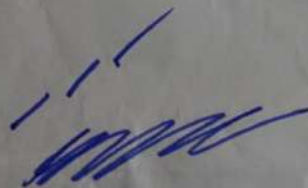
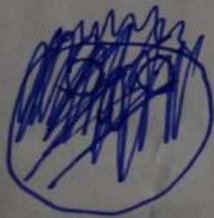
02.10.2024

PIRÁTI VŠECH MOŘÍ

MÍŠA: KRAKEN
 ADAM: KAPITÁN JACK SPEROU
 PÁJA: ~~WILEM TERNER~~ KAPITÁN
 RÍŠA: KOMODOR
 ÁDA: ~~KAPITÁNKA~~ ČERNOVOUSOVA CERA
 VOJTA: ZBROJNÍK
 FILIP: ZBROJNÍK
 DAVID: KANONNÍK
 ADAM K: ULEJVÁK S VÍNEM
 KLÁRA Z: MORSKÁ PANA
 KLÁRA N: MORSKÁ PANA
 HELGA: MORSKÁ PANA
 Bára: MORSKÁ PANA
 EVA: MORSKÁ PANA
 KUBA N: KANONNÍK

SCÉNÁŘ STRUČNĚ

• KAPITÁN, KOMODOR, ~~ČERNOVOUSOVA CERA~~
 ZBROJNÍCI, KANONNÍCI, KAPITÁN
~~...~~ SE SEJDOU V HOSTINCI
 V PŘÍSTAVU, A ODJEDOU ZA
 VZÁČNOU LODÍ S POKLADEM.
 NA ČERNÝ PERLE K
 PRAMENI MLADÍ. CESTOU
 POTRAFI NA MOŘI KRAKENA, S POŘSKEM
 PANNAMA. KTERÝ JE CHTĚJ
 ZASTAVIT.

02.10.2024

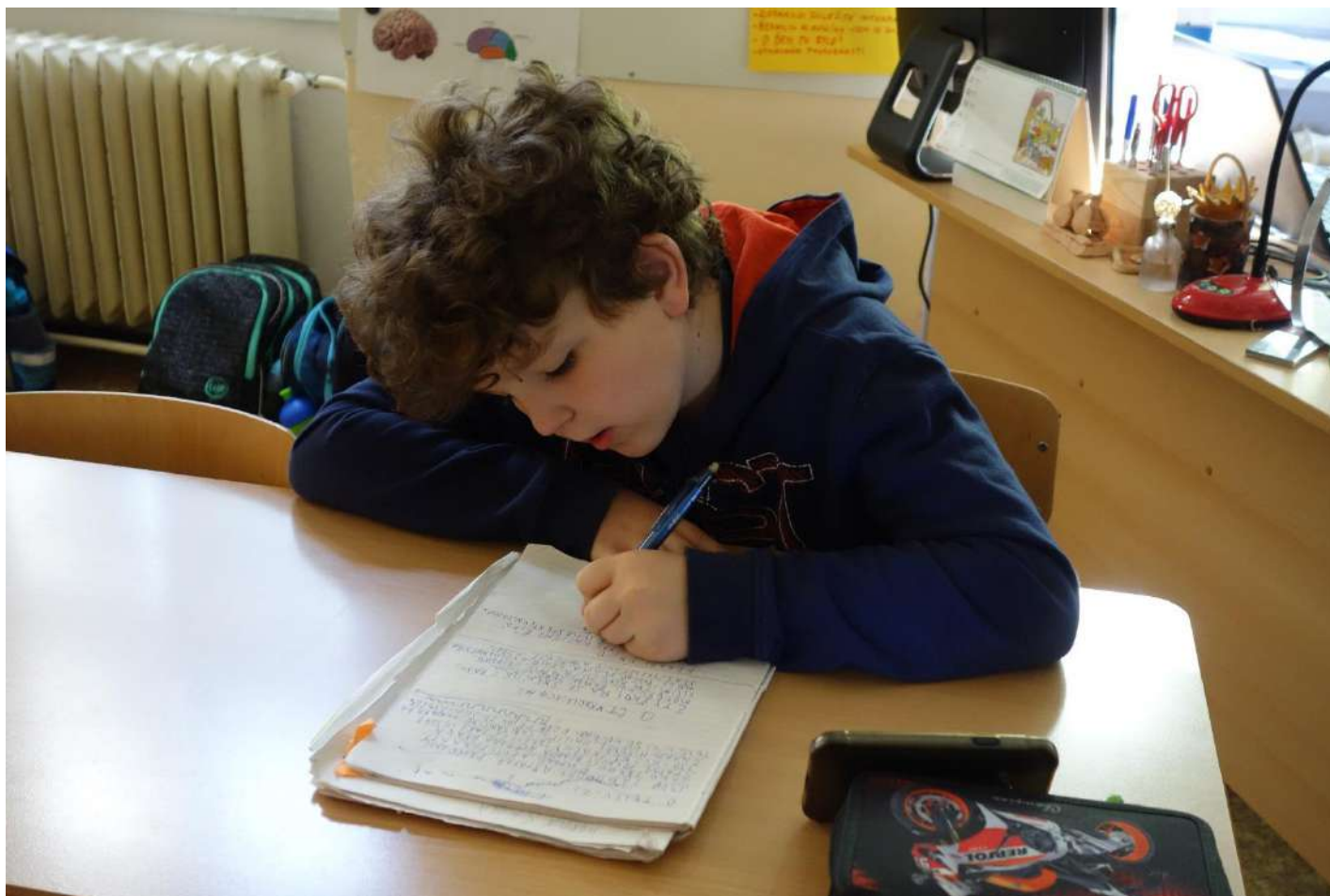
Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

DÍLNA PSANÍ

Konkrétní úkol: **Konkrétní úkol**

1. Pochopit úkol a text (čtení) a jeho cíle (čtení)
2. Konečně se pustit do psaní (čtení) a jeho cíle (čtení) a jeho cíle (čtení)
3. Konečně se pustit do psaní (čtení) a jeho cíle (čtení) a jeho cíle (čtení)
4. Konečně se pustit do psaní (čtení) a jeho cíle (čtení) a jeho cíle (čtení)
5. Konečně se pustit do psaní (čtení) a jeho cíle (čtení) a jeho cíle (čtení)
6. Konečně se pustit do psaní (čtení) a jeho cíle (čtení) a jeho cíle (čtení)
7. Konečně se pustit do psaní (čtení) a jeho cíle (čtení) a jeho cíle (čtení)

KDE MŮŽEME PSÍSOVAT?
HLEDAT PŮLEČITĚ INFORMACE
- KNIHOVNA / RAJČKA
- ENCYCLOPEDIA
- ATLAS
- INTERNET
- PAMĚTIK
- NAVŮJ FILM
- HATRIKA
- ARCHIV
- POUKAZOVÁNÍ

U ZABIČKY V CHALOUPEK
Je tam dřevěná hnoš' postel,
Věšáček, dvě okna, koupací
křeslo, dřevěná kuchyň.
Na okne' jsou bílé záclony s
kytičkami, na okne' stojí věža a
duhové barevná svíčka.
Uprostřed stau' stůl, a na něm
Vyšívání ubrus.

**Kdo má hořev
dohci číst**

1. KLXRYA Z
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

PÍŠEME UŽ SPRÁVNĚ

- VELKÁ PÍŠMENA a TEČKY NA KONCI VĚTY
- VELKÁ PÍŠMENA U JMEN
- HÁČKY, ČÁRKY
- Y/I U TVRDÝCH/MĚKKÝCH SOUHLÁSEK
- Ú/Ů
- VYJMENOVANÁ SLOVA PO (B L M P S)
- (V Z)

JAKÉ MŮŽOU BÝT ÚVODNÍ VĚTY (a jak mohou začínat)

- DNESKA, VČERA, V PONDĚLÍ
- JEDNOHO DNE...
- ROKU 1945...
- JEDNOU JSME BILI / JEDNOU JSME SLI... / JEDNOU JSME...
- ZVOLE JE... / NÁŠ PRÁTEL
- SEŠLI JSME SE U ZELDY - VYPRÁVĚLI SI...
- HAN' HANŮG ŠEŘO
- BYLA JEDNOU JEDNA / BYL JEDEN CHLAPEK
- SICE NEVÍM... / JMEMUVA SE... / BYLO SEMĚTRÍ
- "AHÁ, JÁ JSU..."
- VE STRÁŠI POD PLACOUK ŠKÁLOU...

BAŠNIČKY

- POCITY
- POHÁDKY
- NEMUSÍ SE ZHOTOVIT
- PŮLEČITĚ
- VĚCI, NÍŠTA
- ZEMĚ JE V MĚKCI
- HEDVÁBNÍ

MAPA PŘÍBĚHU

POSTAVA: TYRANOSAURUS
PROSTŘEDÍ: PRAVĚK, DĚUNĚLEJ, SOTKA
PROBLÉM: PADÁ MEMORIT, NĚKDO MÁČEM SPADNE SO SOTKY (ČEM, UOŽJINI DINDSAUR...) (PADA MEMORIT, NĚKDO MÁČEM SPADNE SO SOTKY (ČEM, UOŽJINI DINDSAUR...))
ŘEŠENÍ: T-REX ZABRÁNÍ KATASTROF

JAKÉ MŮŽOU BÝT ÚVODNÍ VĚTY (a jak můžou začínat)

- DNESKA, VČERA, V PONDĚLÍ
- JEDNOHO DNE...
- ROKU 1945...
- JEDNOU JSME BYLI / JEDNOU JSME ŠLI... / JELI JSME
- ZVOLE JE... / NÁŠ TRENER (NAŠE)
- MÁM MALOO SĚBRU
- BYLA JEDNOU JEDNA
- SICE NEVÍM...
- AHOJ, JÁ JSEM...
- VE STRÁNI POD PLACATOU SKÁLOU...
- SEŠLI JSME SE U ŹENDY a VYPRAVĚLI SI...
- BYL JEDEN CHLAPEČEK
- BYLO BEZVĚTRÍ

BAŠNIČKA

- POCITY
- POHÁDKY
- NEMUSÍ SE ŘÍKAT
- POPIS SITUACE, VĚCI, MÍSTA
- MŮŽE BÝT V PŘÍBĚHU HRDINOU ?
- JÁ
- KAMARÁD
- POSTAVIČKY ZVÍRÁT
- ŽIL
- SUPERHRDINA
- STROM
- BARVA ČÍSLA
- DETEKTIV

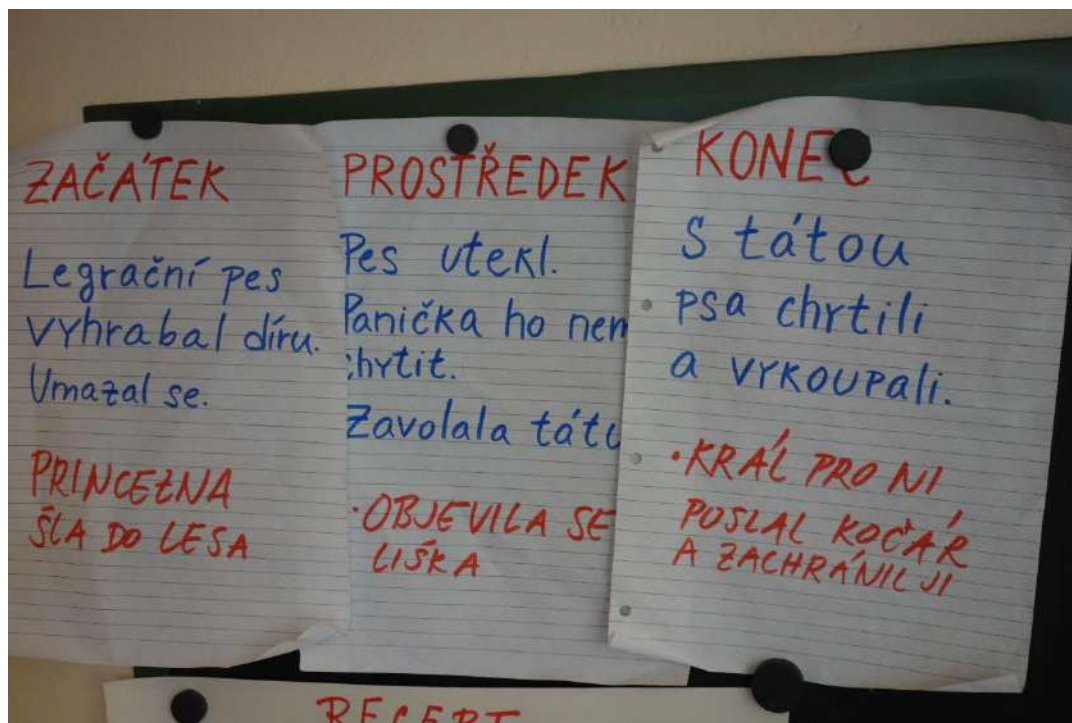
LOVA
S

VYSIVANÝ UBR

02.10.2024

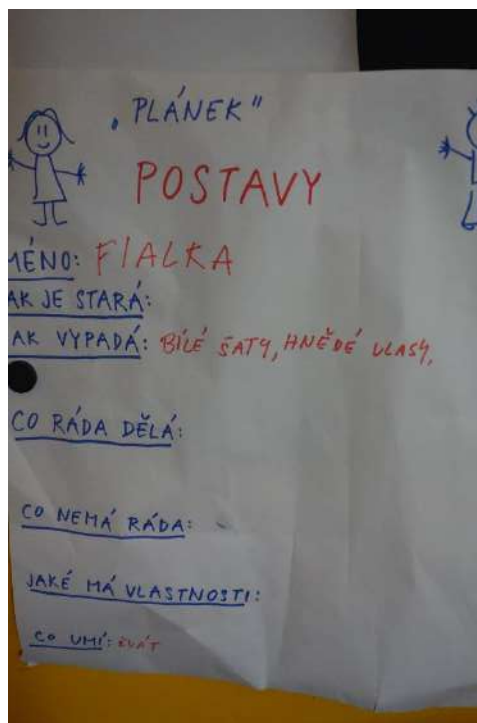
Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

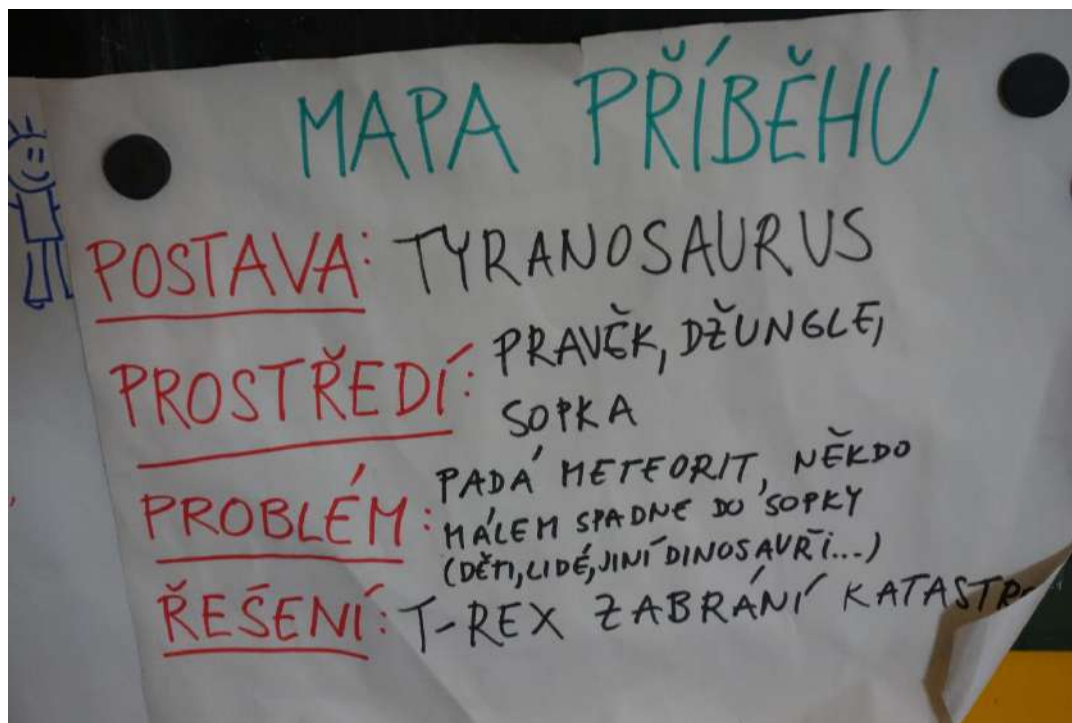
Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

Dílna čtení

(N. Atwellová, 90.léta)

■ Principy

- Čteme si tiše knihu, kterou jsme si vybrali.
- Po čtení sdílíme svoje zážitky. Ústně nebo písemně.
- Knihu čteme i doma.
- Prohlubujeme své čtenářské dovednosti tím, že při čtení aplikujeme poznatky a dovednosti získané ve čtenářských lekcích.

■ Fragmenty:

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

- Profesní učitelská komunita
- Společné profesní učení
- Lokality = napříč školami v území
- Celý projekt = napříč lokalitami

- Vedení lokality = místní učitelé (autonomie)
- Podpora projektu = propojená autonomie

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

REFLEKTIVNÍ
SETKÁNÍ 2
ANEB
ŠKOLNÍ ZAHODOVÁNÍ
VE ŠKOLNÍ PRAXI
2024

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

POMÁHÁME ŠKOLÁM K ÚSPĚCHU o.p.s.

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

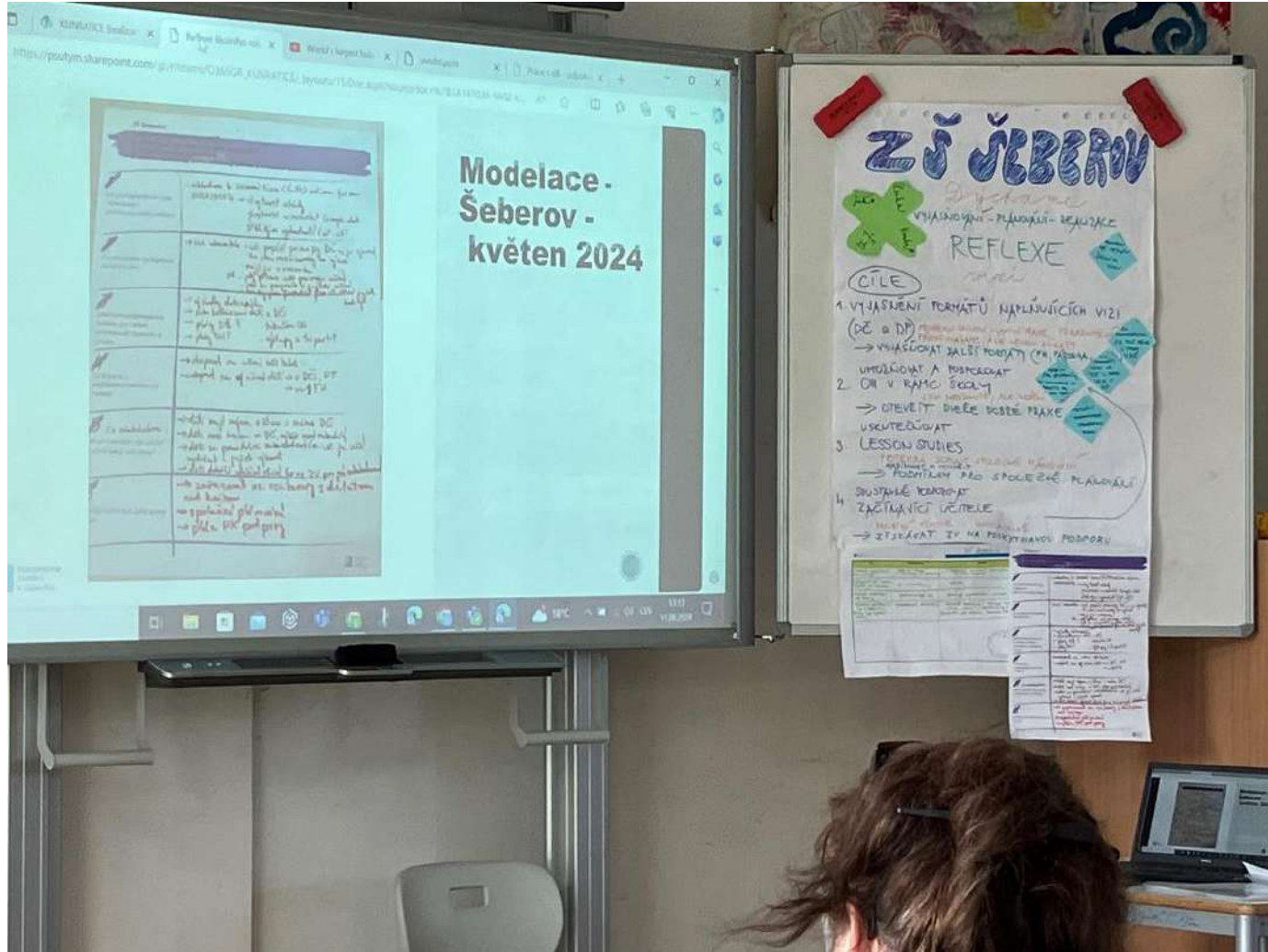

02.10.2024

Pomáháme
školám
k úspěchu

- Napříč lokalitami

1. třída

Handwritten notes and a map of the Czech Republic. The map is titled "Mapa České republiky" and shows the borders of the country. There are also some smaller diagrams and text blocks.

PŘEDVÍDÁNÍ - NOVÁ PŮSTAVA

2. TŘÍDA

PAVEL ČECH - 0 ČERTOVÍ A-2 TŘÍDA

- Zlín a jeho okolí
- bankovní

ČERT

Handwritten notes and a small diagram of a building or structure.

3. třída

PRÁVIDELNÝ SOLENI

Handwritten notes and a diagram of a building or structure.

4. třída

Handwritten notes and a diagram of a building or structure.

5. TR

Handwritten notes and a diagram of a building or structure.

ČTENÁŘSKÉ DILNY 6. ROČ

Handwritten notes and a diagram of a building or structure.

PRÁVIDELNÁ ŠČ

7. třída

Handwritten notes and a diagram of a building or structure.

8. třída

Handwritten notes and a diagram of a building or structure.

9. třída

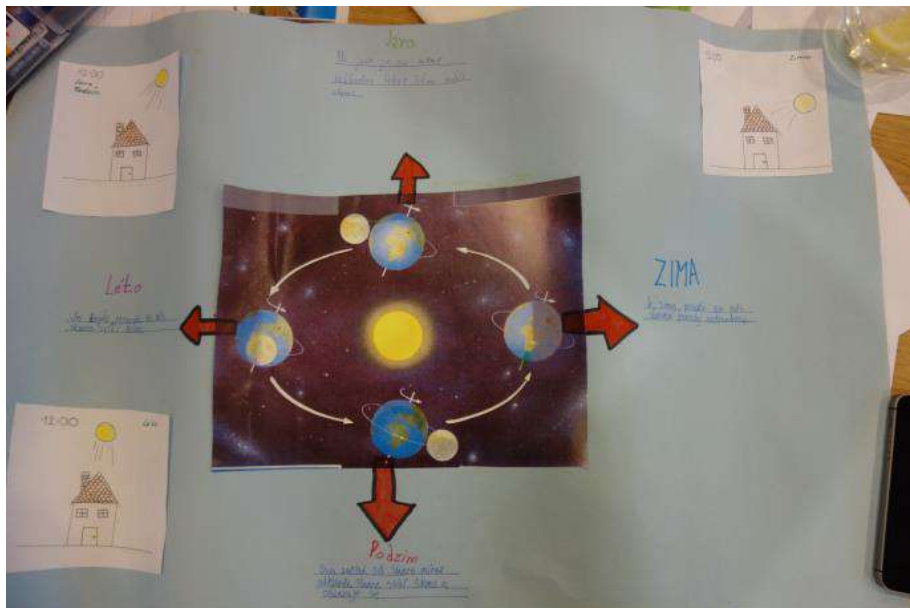
Handwritten notes and a diagram of a building or structure.

Pomáháme
školám
k úspěchu

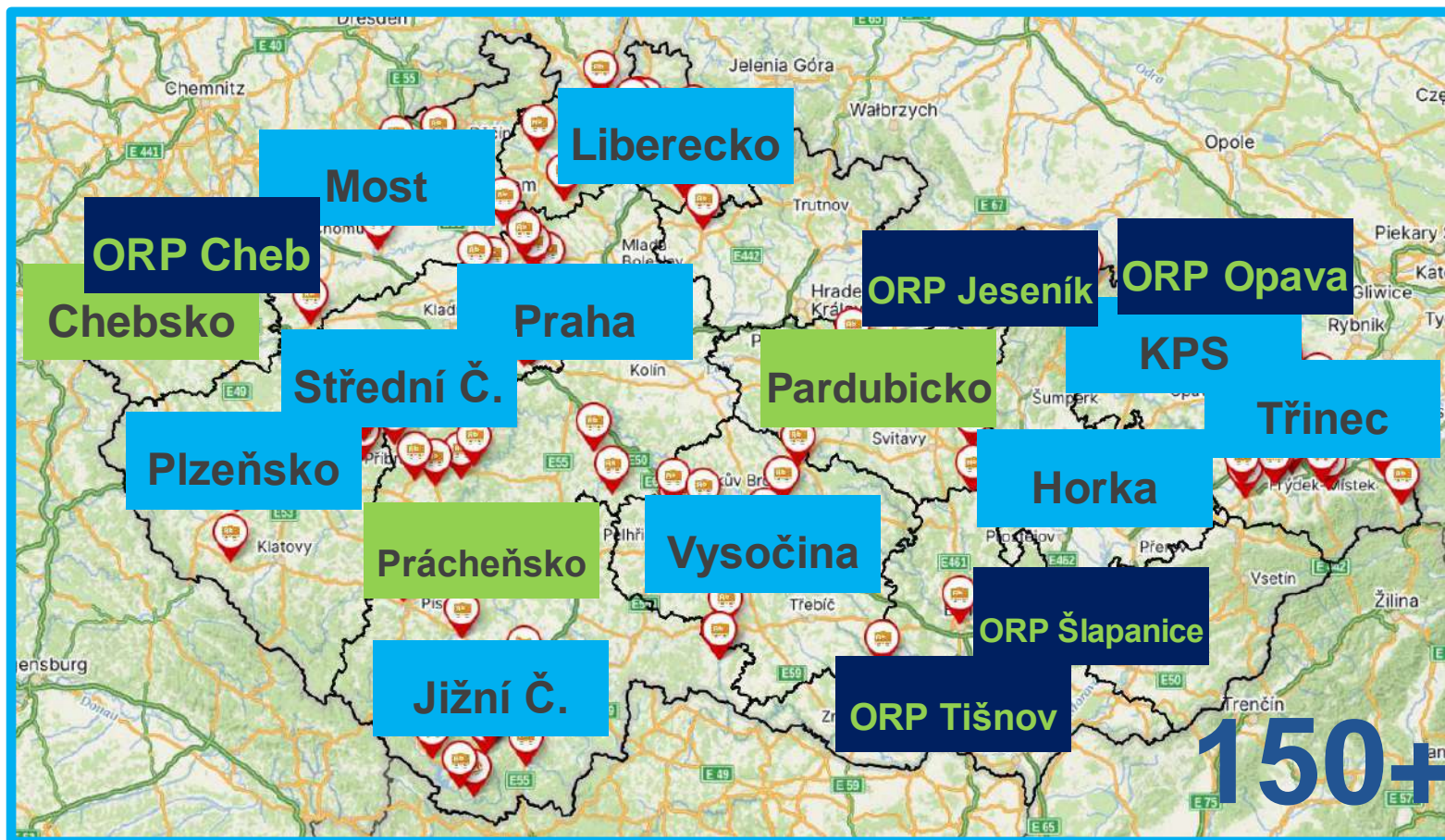

Pomáháme
školám
k úspěchu

RVP

- Kurikulum může pomáhat, nestačí (ani je-li úředně testováno 😊)
- Učitel je klíčem k žákovu úspěchu (vedení školy = No2)
 - U = čtenář a pisatel (čte a píše)
 - ví, jak se z nečtenáře stává zaujatý, přemýšlivý a nezávislý čtenář a autor
 - vyhodnocuje dopad své výuky Č a P na učení jednotlivých dětí
 - pracuje ve shodě a v souladu s kolegy ze školy (vize, cíle školy v obl. Č a P)
 - je součástí profesní učitelské komunity ve škole (+ propojení na území)
 - má k dispozici kritického přítele
 - materiální podmínky = knihy a prostor
 - organizační podmínky = dost času na čtení přímo ve škole

- **Základní gramotnost čtenářská a pisatelská** jako předpoklad k rozvoji všech klíčových kompetencí nejen napříč vzdělávacími obory ve škole, ale i v osobním životě mimo školu. Umožňuje žákům tvořit si, na své úrovni rozvoje, poznatky ze široké škály zdrojů a rozvíjet kritické myšlení i emoční prožívání. Čtenářství a pisatelství je klíčovým faktorem úspěchu ve vzdělávání. Je základem schopnosti porozumět textům, získat a sdílet prožitky, efektivně zpracovávat informace, prezentovat poznatky, ale také vyjadřovat a uspořádávat své myšlenky nebo reflektovat pocity. Tak je čtenářská a pisatelská gramotnost základním předpokladem procesu učení i rozvoje žákovy osobnosti. K základům gramotnosti patří také zvědomování a rozvíjení vlastních čtenářských a pisatelských postupů, dovedností a strategií. Podmínkou úspěchu je vždy i rozvoj žákova vztahu k činnosti čtení a psaní a jeho rostoucí vědomí o tom, že je čtenářem a pisatelem, a to jak ve škole, tak i po celý život.

- **Základní gramotnost čtenářská a pisatelská** jako předpoklad k rozvoji všech klíčových kompetencí napříč vzdělávacími obory umožňuje žákům získávání znalostí ze široké škály zdrojů. Čtenářství a pisatelství je klíčovým faktorem úspěchu ve vzdělávání. Schopnost porozumět textům, efektivně zpracovávat informace a prezentovat znalosti je základním předpokladem procesu učení.